

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 89/2009

Μεταξύ:

DELOITTE LTD

Αιτούντων

v.

ΔΗΜΟΥ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος

Αιτητές:

DELOITTE LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Στυλιανό Χριστοφόρου, Δικηγόρο
2. Γεώργιο Παντελίδη, Διευθυντή Ανθρώπινου
Δυναμικού αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Γρηγόριο Λεοντίου, Δικηγόρο
2. Γεώργιο Βρίκη, Δικηγόρο

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 3 Φεβρουαρίου, 2010

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 89/2009 η εταιρεία DELOITTE LTD (στο εξής Αιτητές) στρέφεται κατά της απόφασης του Δήμου Στροβόλου (στο εξής Αναθέτουσα Αρχή) να απορρίψει την προσφορά της και να κατακυρώσει το Διαγωνισμό με αριθμό προκήρυξης 25/2009 και με τίτλο «*Μελέτη για αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της υφιστάμενης οργανωτικής δομής και στελέχωσης σε σχέση με τις δραστηριότητες και το σχετικό όγκο εργασίας του Δήμου*», σε άλλο προσφοροδότη, την εταιρεία PriceWaterhouseCoopers Ltd (στο εξής επιτυχούσα).

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε με Συνοπτική Διαδικασία σύμφωνα με το Ν.12(Ι)/2006 στις 20.3.2009, με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 3.4.2009.

2. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερ. 21.7.2009 ζήτησε από τους Αιτητές να παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους μέχρι τις 30.10.2009, οι δε Αιτητές απάντησαν θετικά με επιστολή τους ημερ. 27.7.2009.

3. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερ. 29.7.2009 ζήτησε διευκρινιστικά από τους Αιτητές να υποβάλουν αντίγραφα των διπλωμάτων της κας. Μαρίας Σπυρίδη, όπως αυτά αναφέρονταν στο βιογραφικό της που είχε υποβληθεί με την προσφορά τους. Οι Αιτητές τα υπέβαλαν μέσω τηλεομοιότυπου στις 30.7.2009.

4. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερ. 3.8.2009 ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις από τους Αιτητές σχετικά με το κόστος του κάθε έργου χωριστά, τα οποία έργα είχαν συμπεριληφθεί στην προσφορά τους. Οι Αιτητές απάντησαν την ίδια ημέρα.

5. Η Αναθέτουσα Αρχή με νέα επιστολή της ημερ. 12.8.2009 ζήτησε από τους Αιτητές νέες διευκρινίσεις ζητώντας τους όπως της αναφέρουν συγκεκριμένες

χρονολογίες έναρξης και λήξης των έργων που εκτέλεσε η Εταιρεία τους στο παρελθόν και που αναφέρονταν στην προσφορά τους. Οι Αιτητές απάντησαν την ίδια ημέρα.

6. Η Επιτροπή Προσφορών στη συνεδρία της ημερ. 15.9.2009 εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών επειδή δεν πληρούσε τον όρο Α2.1.1.3.2.2. Δύο από τα άτομα (κ. Ταραμίδης, κ. Σαββίδης) που πρότειναν οι Αιτητές για την Ομάδα του έργου δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις του όρου του Διαγωνισμού. Η Επιτροπή Προσφορών εισηγήθηκε, επίσης, την κατακύρωση του Διαγωνισμού στην επιτυχούσα που υπέβαλε την μόνη έγκυρη προσφορά.

7. Το Συμβούλιο Προσφορών στη συνεδρία του ημερ. 20.10.2009 υιοθέτησε τις εισηγήσεις της Επιτροπής Προσφορών και κατακύρωσε την προσφορά στην επιτυχούσα.

8. Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής κοινοποιήθηκε στους Αιτητές την 21.10.2009, μαζί με τους λόγους απόρριψης της προσφοράς τους.

9. Με επιστολή τους ημερ. 26.10.2009 οι Αιτητές κοινοποίησαν την πρόθεσή τους να καταχωρήσουν στην Α.Α.Π. Ιεραρχική Προσφυγή κατά της πιο πάνω απόφασης. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερ. 30.10.2009 επέμεινε στην απόφαση της.

10. Στις 5.11.2009 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή με αρ. 89/2009.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές ζήτησαν την ακύρωση της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής για τους εξής λόγους: (α) τη λανθασμένη κατάληξη της Επιτροπής Προσφορών πως δύο μέλη της ομάδας για τη μελέτη δεν κατείχαν την ενδεδειγμένη πείρα και (β) τη λανθασμένη αξιολόγηση/βαθμολογία των Αιτητών από την Αναθέτουσα Αρχή.

1. Οι Αιτητές ανέφεραν ότι η Αναθέτουσα Αρχή παραπλανήθηκε από τους τίτλους πτυχίων και προηγούμενων έργων που διεκπεραίωσαν τα δύο μέλη της ομάδας έργου που πρότειναν και ότι η Αναθέτουσα Αρχή κατέληξε σε λανθασμένη απόφαση διότι δεν αντιλήφθηκε τα διάφορα στάδια και υποέργα για την ορθή εκπόνηση της μελέτης. Τόνισαν δε, ότι αμέλησε να αξιολογήσει τις πληροφορίες των Αιτητών αναφορικά με τα υποβληθέντα βιογραφικά σημειώματα των μελών της Ομάδας έργου και δεν ζήτησε καθόλου διευκρινίσεις για να μπορεί να λάβει την ορθή απόφαση.

Οι Αιτητές υποστήριξαν ότι σκοπός της μελέτης ήταν η αξιολόγηση της υφιστάμενης οργανωτικής δομής της Αναθέτουσας Αρχής, αναφορικά με την αριθμητική και ποιοτική στελέχωση σε σχέση με τον όγκο εργασίας και η αποτίμηση της βιωσιμότητας της υπό τη σημερινή της δομή. Για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι έπρεπε αρχικά να είχαν εκπονηθεί υποέργα, τα αποτελέσματα των οποίων να ήταν η βάση εκπόνησης της μελέτης η οποία να ικανοποιούσε και τα κριτήρια του Διαγωνισμού.

Απαραίτητα υποέργα για την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης μελέτης είναι η εκπόνηση μελέτης «επιχειρηματικής αποτίμησης» (business valuation) και «μελέτης βιωσιμότητας» της Αναθέτουσας Αρχής. Η «επιχειρηματική αποτίμηση» βοηθά στην αξιολόγηση της Αναθέτουσας Αρχής στον προσδιορισμό της πραγματικής αξίας της, υπολογίζει τον όγκο εργασίας και την απαιτούμενη στελέχωσή της για να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ως διαδικασία δεν περιορίζεται σε μελέτες που αφορούν μόνο την οικονομική αποτίμηση της Αναθέτουσας Αρχής. Γι' αυτό έπρεπε να προηγηθεί η εν λόγω αποτίμηση που γίνεται συνήθως από Συμβούλους Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών.

Εξάλλου, όπως οι Αιτητές υποστήριξαν, η «μελέτη βιωσιμότητας/επιχειρησιακής ικανότητας» έχει στόχο να προσδιορίσει τα δεδομένα της Αναθέτουσας Αρχής και να προβλέψει κινδύνους, προοπτικές, τομείς για ενίσχυση.

Αναφορικά με τον κ. Σαββίδη οι Αιτητές διατείνονται ότι το βιογραφικό σημείωμά του καταδεικνύει την επαγγελματική πείρα του, ως Ανώτερου Σύμβουλου του Τμήματος Υπηρεσιών της Deloitte & Touche (Αθηνών). Διενήργησε μελέτες βιωσιμότητας και χρηματοοικονομικούς ελέγχους, που συνιστούν την ενδεδειγμένη εμπειρία για την ορθή αποπεράτωση της μελέτης του Διαγωνισμού με βάση όσα αναλύθηκαν στα πιο πάνω.

Σχετικά με τον κ. Ταραμίδη οι Αιτητές θεωρούν πως η Επιτροπή Προσφορών αξιολόγησε λανθασμένα την επαγγελματική του πείρα, αφού έλαβε υπόψη μόνο τον τίτλο των μελετών που εκπόνησε ο κ. Ταραμίδης. Οι τίτλοι των εν λόγω μελετών δεν αναφέρουν στο λεκτικό τους τις λέξεις «προσωπικό» και «όγκος εργασίας». Η Επιτροπή Προσφορών περιορίστηκε σε απλή ανάγνωση του τίτλου του έργου, ούτε καν ζήτησε διευκρινίσεις από τους Αιτητές και κατέληξε έτσι σε λανθασμένο αποτέλεσμα. Δηλαδή δεν ανέλυσε (πέραν της ερμηνείας του τίτλου) για να διαπιστώσει πως υπάρχουν και οι εργασίες που συνθέτουν την εν λόγω μελέτη.

Αν, όπως υποστήριξαν οι Αιτητές, για να ολοκληρωθούν τα έργα ετοιμαζόταν η μελέτη αποτίμησης του Δήμου, όπως συμβαίνει με όλες τις μελέτες για τις επιχειρήσεις με στόχο τη μέτρηση του όγκου εργασίας τότε η Επιτροπή θα κατέληγε στο ότι η εμπειρία που κατείχε ο κ. Ταραμίδης ήταν καθ' όλα επαρκής.

Πρόσθετα, με βάση την Ενότητα Γ' της προσφοράς - που απαιτείται να προσδιοριστεί ο ρόλος και τα καθήκοντα των μελών της ομάδας - οι Αιτητές παρέθεσαν το ρόλο των κ.κ. Σαββίδη και Ταραμίδη στην εκπόνηση της μελέτης. Αυτός ο ρόλος ήταν να αξιολογήσουν αποκλειστικά τα δεδομένα στο οικονομικό τμήμα/Λογιστήριο της Αναθέτουσας Αρχής. Οι μελέτες τους, μαζί με αυτές των υπολοίπων μελών της Ομάδας, θα ολοκλήρωναν τη μελέτη του Διαγωνισμού.

Ως εκ τούτου, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η Επιτροπή Προσφορών λανθασμένα απέρριψε την προσφορά τους.

2. Ως δεύτερο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές αναφέρθηκαν σε λανθασμένη αξιολόγηση της Επιτροπής Προσφορών. Υποστήριξαν ότι στην πρότασή τους παρέθεσαν τα μοντέλα που αξιοποίησαν για διεκπεραίωση παρόμοιων μελετών όπως το μοντέλο “Investors In People, το HR Transformation Model, το Human Capital Vaguemap”, τα εργαλεία (α) για Point Factor System και (β) για Καθορισμό Κλιμάκων Θέσεων Εργασίας.

Αντίθετα άλλες προσφορές π.χ. στην προσφορά της επιτυχούσας, που πήρε την υψηλότερη βαθμολογία, δεν έγινε καμία αναφορά σε συγκεκριμένα μοντέλα μέτρησης του όγκου εργασίας.

Επιπλέον, οι Αιτητές τόνισαν ότι στελεχώνονται από τους μοναδικούς πιστοποιημένους συμβούλους για εφαρμογή του διεθνώς αναγνωρισμένου προτύπου στον Τομέα Διαχείρισης και Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού (Investors in People). Οι Αιτητές στην προσφορά τους ανέφεραν τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου και Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπέρ των οποίων είχαν διεκπεραιώσει παρόμοιου τύπου μελέτες. Ανέφεραν παρόμοιες μελέτες τους που αποδεικνύουν ότι έχουν πρόσβαση και τεχνογνωσία σε διεθνές επίπεδο για να εφαρμόσουν στην Αναθέτουσα Αρχή βελτιωτικές ενέργειες οι οποίες θα συμβάλουν στην ικανοποίηση των στόχων της εν λόγω μελέτης.

Ωστόσο, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι, στην αξιολόγησή της η Επιτροπή Προσφορών έδωσε περισσότερες μονάδες σε προσφοροδότη που δεν παρέθεσε διεθνή εμπειρία στον εν λόγω τομέα αλλά απλά παρουσίασε παρόμοιου τύπου εμπειρίες πλην όμως σε τοπικό επίπεδο.

3. Τέλος οι Αιτητές έκαναν σύγκριση μεταξύ της δικής τους Ομάδας έργου και αυτής της επιτυχούσας σε σχέση με την ακαδημαϊκή κατάρτιση των μελών της κάθε Ομάδας. Τόνισαν ότι, κάθε πτυχίο κρίνεται από το σύνολο των μαθημάτων προς απόκτησή του και ότι ένας τίτλος πτυχίου δεν περιγράφει τα ακαδημαϊκά προσόντα του κατόχου του.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία η Αναθέτουσα Αρχή αντικρούοντας τους λόγους ακύρωσης της απόφασής της που έθεσαν οι Αιτητές υποστήριξε τα ακόλουθα:

1. Σχετικά με τον πρώτο λόγο ακύρωσης που έθεσαν οι Αιτητές, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι οι Αιτητές πουθενά στην προσφορά τους δεν αναφέρθηκαν για μελέτη «επιχειρηματικής αποτίμησης» και «μελέτη βιωσιμότητας». Αντίθετα, από τον Όρο Β9 όπως υποστήριξε η Αναθέτουσα Αρχή φαίνεται ότι η μελέτη αφορά αποκλειστικά το ανθρώπινο δυναμικό και την καλύτερη αξιοποίηση του. Επιπλέον, στη σελίδα 6 της προσφοράς τους για τους στόχους της μελέτης δεν αναφέρουν ότι θα προβούν σε «μελέτη επιχειρηματικής αποτίμησης» (business valuation) και «μελέτη βιωσιμότητας» της Αναθέτουσας Αρχής ούτε και στα διάφορα στάδια της εν λόγω Μεθοδολογίας. Ως εκ τούτου, η εισήγηση για τις δύο εν λόγω μελέτες της Αναθέτουσας Αρχής αποτελεί μετέπειτα σκέψη των Αιτητών. Εξάλλου, ούτε ο Όρος Β9 ζητούσε τέτοιες μελέτες.

Η Αναθέτουσα Αρχή, επίσης, αντέκρουσε τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι όλα τα άτομα της Ομάδας έργου που πρότειναν στην προσφορά τους πληρούσαν τον όρο Α2.1.1.3.2.2 περί της ενδεδειγμένης εμπειρίας. Η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι ενήργησε νόμιμα και αμερόληπτα και προς τούτο. Για να απορρίψει τον ισχυρισμό των Αιτητών, παρέθεσε τα ακόλουθα:

- (α) Στο βιογραφικό σημείωμα του κ. Σαββίδη που υπέβαλαν οι Αιτητές, σύμφωνα με το Παράρτημα ΣΤ και Παράρτημα Ζ των Όρων, ελλείπει παντελώς οποιαδήποτε αναφορά σε *«πείρα του ... προτεινόμενου ατόμου που εργοδοτεί στην εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού»*. Αντίθετα, στο σχετικό πίνακα του Παραρτήματος Ζ όμως οι Αιτητές

συμπλήρωσαν ορθά τα βιογραφικά σημειώματα όλων των άλλων προτεινόμενων μελών της Ομάδας έργου.

- (β) Η Επιτροπή Προσφορών, βάσει των όσων υποβλήθηκαν από τους Αιτητές, ορθά και νόμιμα έκρινε ότι οι τελευταίοι δεν παρείχαν επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο κ. Σαββίδης διέθετε την ενδεδειγμένη εμπειρία σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες που ορίζονται σαφώς στον όρο A1 καθώς και στον όρο B7.1 για *«παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών Ανθρώπινου Δυναμικού»*.
- (γ) Σε σχέση με το βιογραφικό σημείωμα του κ. Ταραμίδα, αν και δόθηκαν λεπτομέρειες σχετικά με την πείρα του για *«παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού»*, ωστόσο κρίθηκε ότι δεν διέθετε την ενδεδειγμένη εμπειρία σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες. Με βάση την περιγραφή των εργασιών στο βιογραφικό του ο κ. Ταραμίδης έχει πείρα σε:
- (i) αποτίμηση της τιμής μετοχών της εταιρείας σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο,
  - (ii) προετοιμασία και υλοποίηση επιχειρησιακού πακέτου αναφοράς για να βοηθήσει την ανώτερη και τη μεσαία διευθυντική ομάδα να αποτιμήσει τη μηνιαία/τριμηνιαία οικονομική απόδοση.
- (δ) Όμως η πιο πάνω πείρα του κ. Ταραμίδα, όπως τόνισε η Αναθέτουσα Αρχή, συνδέεται με οικονομικές μελέτες και δεν αποδεικνύεται σχετική εμπειρία του σε παρόμοια με την ζητούμενη μελέτη.

Η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι ο πιο πάνω όρος είναι ουσιώδης αφού η τήρηση του είναι αποφασιστικής σημασίας σε ότι αφορούσε το δικαίωμα συμμετοχής του κάθε προσφοροδότη στον εν λόγω Διαγωνισμό. Επιπλέον, προέταξε τον όρο A2.1.2.1.ιε με βάση τον οποίο έχει δικαίωμα να αποκλείσει σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας οποιοδήποτε διαγωνιζόμενο ο οποίος δεν θα πληρούσε τις προϋποθέσεις της

παραγράφου Α2.1.1. του Διαγωνισμού. Πρόσθετα, υποστήριξε ότι θα μπορούσε ακόμη να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών με βάση τον όρο Α5.3.2.δ, καθότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις συμμετοχής τους. Συμπληρωματικά, η Αναθέτουσα Αρχή πρόσθεσε ότι ο όρος 5.3.1, αναφέρει ότι *«όλοι οι όροι και τεχνικές προδιαγραφές... είναι υποχρεωτικοί για τους Προσφέροντες. Προσφορές που κατά την κρίση του Αρμόδιου Οργάνου παρουσιάζουν ουσιώδη απόκλιση... απορρίπτονται»*. Με βάση τα πιο πάνω η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι δεν μπορούσε παρά να απορρίψει την προσφορά.

2. Απαντώντας στο δεύτερο ισχυρισμό των Αιτητών, η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι η Α.Α.Π. εξετάζει μόνο το λόγο ακύρωσης της προσφοράς τους, δηλαδή ότι δύο πρόσωπα της προτεινόμενης Ομάδας έργου δεν διέθεταν στοιχεία για την ενδεδειγμένη εμπειρία τους ως ο όρος Α2.1.1.3.2.2. Οι Αιτητές, κατά την Αναθέτουσα Αρχή, θεωρούν ότι τα εν λόγω πρόσωπα θα εκπονούσαν μελέτη «επιχειρηματικής αποτίμησης» και «μελέτη βιωσιμότητας» κάτι το οποίο δεν αποτελεί ούτε όρο αλλά ούτε σκοπό του Διαγωνισμού που υπέβαλαν οι πρώτοι.

Η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι ακόμη και μόνο ένα μέλος της προτεινόμενης ομάδας να μην πληρούσε τις σχετικές προϋποθέσεις και πάλι η προσφορά θα έπρεπε να ακυρωθεί. Πρόσθεσε ότι, οι «κατ' επέκταση» σκοποί της μελέτης, όπως φαίνεται και από τον όρο Β9.1, αναφέρονται στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την οργανωτική δομή του Δήμου.

Περαιτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε ως αβάσιμη τη θέση των Αιτητών ότι στην προσφορά τους *«...προσδιορίζεται ξεκάθαρα ο ρόλος του κάθε μέλους της προτεινόμενης ομάδας και ως εκ τούτου ο Δήμος όφειλε να πραγματοποιήσει πιο ενδελεχή αξιολόγηση και ανάλυση των στοιχείων»*. Η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι διεξήγαγε τη δέουσα έρευνα και ότι όλες οι πράξεις και οι αποφάσεις της ήταν δεόντως αιτιολογημένες. Άλλωστε, ο ρόλος του κάθε μέλους της προτεινόμενης Ομάδας έργου είναι άνευ σημασίας, αφού ρητά απαιτείται από τον εν λόγω όρο του Διαγωνισμού όπως όλα τα άτομα που προτείνει ο προσφοροδότης να *«..είναι άτομα τα οποία έχουν ενδεδειγμένη εμπειρία σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες»*.

Σχετικά με τη θέση των Αιτητών ότι η Αναθέτουσα Αρχή έπρεπε να ζητήσει πρόσθετες διευκρινίσεις, η τελευταία απάντησε ότι δεν είχε δικαίωμα να ζητήσει διευκρινίσεις ως προς την πείρα του κ. Σαββίδη εφόσον δεν υπήρχαν κατατεθειμένα έγγραφα ή στοιχεία επί των οποίων θα μπορούσε να ζητήσει διευκρινίσεις. Σχετικά με το βιογραφικό σημείωμα του κ. Ταραμίδα, η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι τα στοιχεία για την πείρα του ήταν σαφή και επαρκούσαν για αξιολόγηση τους.

Επιπρόσθετα, η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε ότι τα όσα λέχθηκαν από τους Αιτητές σε σχέση με την εμπειρία τους κατά την εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη, αφού για την απόφασή της μπορούσε να βασιστεί μόνο στα στοιχεία που είχε ενώπιόν της κατά την αξιολόγηση των προσφορών.

3. Συμπληρωματικά, η Αναθέτουσα Αρχή αντέκρουσε τη θέση των Αιτητών σχετικά με τη σύγκριση που έγινε μεταξύ μέλους της δικής τους Ομάδας έργου και αυτής της επιτυχούσας σε σχέση με την ακαδημαϊκή κατάρτισή του. Τόνισε, ότι τα εν λόγω θέματα είναι άσχετα με τους λόγους ακύρωσης και δεν χρήζουν εξέτασης από την Α.Α.Π.

Καταληκτικά, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι από τη στιγμή που ουσιώδης όρος του Διαγωνισμού δεν έχει ακολουθηθεί και η προσφορά των Αιτητών έχει απορριφθεί, οι τελευταίοι δεν έχουν έννομο συμφέρον να αμφισβητούν τον τρόπο και τη βαθμολογία που έχει δοθεί στους ίδιους ή σε άλλους προσφοροδότες.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν ενδεδειγμένης μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Αυτό το οποίο εξετάζουμε στην παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή είναι κατά πόσο ορθά η Επιτροπή Προσφορών απέκλεισε την προσφορά των Αιτητών από το Διαγωνισμό με την αιτιολογία ότι δεν πληρούσαν συγκεκριμένο όρο του Διαγωνισμού ήτοι, τον Α2.1.1.3.2.2 των εγγράφων του Διαγωνισμού. Ο εν λόγω όρος του Διαγωνισμού

βρίσκεται κάτω από τον τίτλο «Δικαιούμενοι συμμετοχής» και προνοεί, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να συμμετάσχει στο διαγωνισμό μεμονωμένα ή σε μία μόνο κοινοπραξία.

3.1 Φυσικό Πρόσωπο

.....

3.2 Νομικό Πρόσωπο για να υποβάλει έγκυρη προσφορά πρέπει:

3.2.1 να έχει μεταξύ των τομέων των δραστηριοτήτων του την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού για πέντε (5) τουλάχιστον χρόνια

3.2.2 να προτείνει για εκτέλεση της εργασίας έναν ή περισσότερους Εργοδοτούμενους οι οποίοι πρέπει να κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο ή ισότιμο προσόν στην επιστήμη της Διοίκησης Επιχειρήσεων ή της Δημόσιας Διοίκησης ή και σε άλλες πανεπιστημιακές σπουδές, αλλά όλοι να είναι άτομα τα οποία έχουν ενδεδειγμένη εμπειρία σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες.»

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ενώπιον μας ότι η Επιτροπή Προσφορών απέρριψε την προσφορά των Αιτητών, καθότι διαπιστώθηκε ότι στην προταθείσα Ομάδα έργου δύο από τα μέλη της, ο κ. Ταραμίδης και ο κ. Σαββίδης, δεν διέθεταν ενδεδειγμένη πείρα σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες κατά παράβαση του πιο πάνω όρου Α2.1.1.3.2.2. Αντίθετα, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η εν λόγω μελέτη η οποία θα εκτελείτο από την Ομάδα του έργου διαχωριζόταν σε υποέργα και/ή υπομελέτες και περιελάμβαναν μεταξύ αυτών και χρηματοοικονομική εργασία η οποία θα διεκπεραιωνόταν από τα δύο συγκεκριμένα μέλη της Ομάδας έργου, για την οποία δεν χρειαζόταν εμπειρία σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού.

Μετά από εξέταση της προσφοράς των Αιτητών, ειδικότερα του «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤ», διαπιστώθηκε ότι όντως στα βιογραφικά σημειώματα των πιο πάνω προσώπων δεν αναφέρεται πουθενά η ενδεδειγμένη πείρα τους σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες. Στο βιογραφικό σημείωμα του κ. Σαββίδη στο σημείο της επαγγελματικής πείρας του, ενώ γίνεται αναφορά σε εμπειρία του σχετικά με χρηματοοικονομικά θέματα

δεν γίνεται καμία αναφορά σε σχέση με παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού. Πρόσθετα, στο βιογραφικό σημείωμα του κ. Ταραμίδη γίνεται περιγραφή εργασιών από τις οποίες απέκτησε πείρα, οι οποίες όμως είναι άσχετες με το αντικείμενο και τους σκοπούς του Διαγωνισμού. Ενώ αυτές έπρεπε να αφορούσαν παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού, αφορούσαν πείρα κυρίως σε χρηματοοικονομικά θέματα όπως:

- (i) *αποτίμηση της τιμής μετοχών της εταιρείας σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο,*
- (ii) *προετοιμασία και υλοποίηση επιχειρησιακού πακέτου αναφοράς για να βοηθήσει την ανώτερη / μεσαία διευθυντική ομάδα ν' αποτιμήσει μηνιαία/τριμηνιαία οικονομικά απόδοση.*

Συνεπώς, κρίνουμε ότι η απόφαση της Επιτροπής Προσφορών να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών είναι πλήρως αιτιολογημένη, καθότι αυτή δεν πληρούσε ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού. Ο εν λόγω όρος Α2.1.1.3.2.2 είναι ουσιώδης εφόσον η τήρηση του είναι αποφασιστικής σημασίας ως προς το δικαίωμα συμμετοχής του κάθε προσφοροδότη στον εξεταζόμενο Διαγωνισμό. Άλλωστε, ο όρος Α2.1.2.1.ιε αναφέρει ρητά ότι από το Διαγωνισμό δύναται να αποκλειστεί, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, οποιοσδήποτε διαγωνιζόμενος ο οποίος «δεν πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου Α2.1.1» πιο πάνω. Πρόσθετα, με βάση τον όρο Α5.3.2.δ η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να απορρίψει μια προσφορά «όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής του Προσφέροντος», που στην προκειμένη περίπτωση ανάγονται στις προϋποθέσεις του όρου Α2.1.1, δηλαδή στην «ενδεδειγμένη πείρα σε παρόμοιες με τη ζητούμενη μελέτες.»

Η εισήγηση των Αιτητών, ότι για την εκπόνηση της ζητούμενης από τους όρους μελέτης ήταν αναγκαία η συμπερίληψη ατόμων που να έχουν πείρα σε μελέτες βιωσιμότητας και επιχειρηματικής αποτίμησης καθώς και πείρα σε κάποια Τεχνικά και Λογιστικά θέματα, θεωρούμε ότι θα έπρεπε να είχε τεθεί στην Αναθέτουσα Αρχή σε προηγούμενο στάδιο. Είτε πριν από τον καταρτισμό των όρων, κατά τρόπο που η Αναθέτουσα Αρχή να τα

περιλάβει στους όρους του Διαγωνισμού προτού οι εν λόγω όροι παγιωθούν και/ή οριστικοποιηθούν, είτε πριν την τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών κατά το στάδιο των διευκρινίσεων. Από τη στιγμή που κάτι τέτοιο δεν έγινε, η Αναθέτουσα Αρχή έπρεπε να παραμείνει στο πλαίσιο των όρων του διαγωνισμού και δεν είχε άλλη επιλογή από το να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών.

Αναφορικά με το θέμα των επιπρόσθετων διευκρινίσεων που όφειλε, κατά τους Αιτητές, να εξαντλούσε η Αναθέτουσα Αρχή, παρατηρούμε ότι οι πρώτοι είχαν καταθέσει τα βιογραφικά σημειώματα των μελών της Ομάδας του έργου και η τελευταία δεν θα μπορούσε να ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες επί αυτών. Όπως έχει νομολογηθεί, άλλωστε, στην *Tamassos Tobacco Suppliers & Co v. Δημοκρατίας*, (1992) 3 Α.Α.Δ. 60:

«Ο κρίσιμος χρόνος για τη διαπίστωση της ύπαρξης των προϋποθέσεων για συμμετοχή σε πλειοδοτικό διαγωνισμό, και τήρησης των όρων του διαγωνισμού, είναι η τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών».

Συνεπώς, εάν οι Αιτητές υπέβαλαν εκ των υστέρων νέα στοιχεία, που θα ήταν ουσιώδη για την αξιολόγηση της προσφοράς τους, η ενέργεια αυτή δεν θα ήταν επιτρεπτή και θα παραβιάζονταν έτσι οι αρχές της Χρηστής Διοίκησης της Ισότητας και της μη διάκρισης μεταξύ των προσφοροδοτών, όπως νομολογήθηκε στην υπόθεση *Medcon Construction v Republic* (1968) 3 C.L.R 535 και στην Υπόθ. 524/2000 Αφοί Κάτσιου v ΑΤΗΚ ημερ. 09/11/2001.

Με αυτά τα δεδομένα και σύμφωνα με την απόφαση *Κυπριακή Δημοκρατία v. ΧΑΡ. ΠΗΛΑΚΟΥΤΑΣ ΛΤΔ* (2006) 3 Α.Α.Δ σελ.759 η παράλειψη των Αιτητών «...δεν μπορούσε να έχει ως συνέπεια τη γέννηση υποχρέωσης του Συμβουλίου να προχωρήσει σε διερεύνηση των λόγων της παράλειψης και, σε περίπτωση κατά την οποία εξακριβωνόταν ότι η παράλειψη οφειλόταν σε λάθος της εφεσίβλητης να το παραβλέψει ή να το διορθώσει. Τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε, όχι μόνο εκτροπή από όρους της προσφοράς τους οποίους το ίδιο το Συμβούλιο προκαθόρισε ως ουσιώδεις, αλλά και ευνοϊκή μεταχείριση της εφεσίβλητης έναντι των προσφοροδοτών οι οποίοι

συμμορφώθηκαν πλήρως με τους όρους αυτούς. Κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών.» Πέραν τούτου, δεν θα χωρούσε ούτε αναζήτηση διευκρινίσεων επί ουσιώδους όρου όπως τονίζεται και στην Υπόθεση A. Sazeides & Son Ltd ν Δημοκρατία μέσω Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, Υπ. Αρ. 791/2000, 21.02.02.

Μετά τα πιο πάνω ευρήματα μας και εφόσον η προσφορά των Αιτητών δεν πληρούσε ή δεν ανταποκρίθηκε σε ουσιώδη όρο του Διαγωνισμού, κρίνουμε ότι αυτή είναι εκτός προδιαγραφών και κατ' επέκταση, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης (βλ. *Tamassos Tobacco Suppliers & Co ν Δημοκρατίας, (1992) 3 Α.Α.Δ. 60, Βασίλης Χαράκης και Υιοί Λτδ ν. Δημοκρατίας (Αρ.1) (1994) 3 Α.Α.Δ. 10*). Επομένως, δεν θα εξετάσουμε τους υπόλοιπους λόγους ακύρωσης που προέβαλαν οι Αιτητές. Θα το πράτταμε μόνο εάν υπήρχε θέμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ της αξιολόγησης των προσφορών των Αιτητών και της επιτυχούσας επί του συγκεκριμένου σημείου ή εάν η διοίκηση ενεργούσε υπό καθεστώς πλάνης, περιπτώσεις που κρίνουμε ότι δεν υφίστανται.

Ως εκ τούτου, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η Ιεραρχική Προσφυγή 89/2009 απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα επί της διαδικασίας.